

Lesbrief

ZOLEUKISLEZEN.NL

Dyslexie is niet iets om je voor te schamen. Maar het kan voor een kind wel lastig zijn om uit te leggen aan andere kinderen. Het boek *Samen honderd* kan een opening zijn om het onderwerp klassikaal te bespreken. *Samen honderd* is geschreven door Manon Sikkel. Het verhaal is feestelijk, soms verdrietig, maar ook heel grappig én verrassend. Het is speciaal geschreven voor kinderen die moeite hebben met lezen. En het mooiste van alles? *Samen honderd* is helemaal gratis! Iedere basisschool in Nederland ontvangt een exemplaar.

In deze lesbrief krijgt u tips om *Samen honderd* in de les in te zetten. Het is een deel uit de serie Zoeklicht dyslexie, speciaal ontwikkeld voor kinderen met dyslexie. Uit diverse onderzoeken blijkt dat leren lezen niet vanzelfsprekend is. Minimaal 5% van de kinderen heeft last van dyslexie. Lezen is dan een struikelblok, terwijl genieten van boeken juist zo'n goede stimulans is om het lezen te oefenen.

Juist om deze kinderen te ondersteunen is het van belang dat deze kinderen kinderboeken te lezen krijgen die rekening houden met hun specifieke problemen. Daarom is 30 jaar geleden Zoeklicht ontwikkeld en daarom blijft uitgeverij Zwijsen zich de komende jaren ook inspannen om voor deze groep kinderen grappige, leuke en vooral ook geschikte kinderboeken uit te geven.

Lestips bij Samen honderd

Lees het volgende fragment uit *Samen honderd* voor, of lees het samen met de klas.

Toon is op school, en moet gaan lezen. Maar daar is hij niet zo goed in. Na school fietst Toon naar het hotel waar Eefje woont. Eefje is een dame van bijna 90 jaar, met wie hij over een paar dagen gaat vieren dat ze samen honderd worden.

Daarom doet hij zijn best om steeds beter te lezen.
Later wil hij alle boeken over het **HEELAL** lezen.

Na school fietst Toon snel naar het **hotel**.
De portier herkent hem.
Binnen zwaait Toon naar het **orkest**.
Ze zwaaien allemaal terug.

'Was het leuk op school?' vraagt Eefje.
Ze zit aan een grote tafel bij het raam.
Voor haar staat een fles **frambozenlimonade**.
En een schaal met stroopwafels.
Dat heeft de oppas nog nooit gedaan.
En zijn moeder ook niet.
'Ik heb post gekregen,' zegt Eefje.
Ze wijst naar een stapel enveloppen.
Toon stopt net een stroopwafel in zijn mond.
'Wil jij ze voorlezen?'

Toon slikt.
'Ik ben niet zo goed in lezen,' zegt hij.
'Waarom niet?'
'Omdat ik een stroopwafel in mijn mond heb.'
Eefje lacht.
'Ik wacht wel,' zegt ze.
'Ik lees **HEEL LANG A M**,' zegt Toon.
'Nou en?' vraagt Eefje.
'In mijn hoofd lukt het niet zo goed om de letters goed te zetten.'

27

De meester tikt op het bord.
'Vandaag gaan we lezen,' zegt hij.
Toon houdt niet van lezen.
Nee, dat is niet waar.
Hij houdt er wel van, maar hij kan het niet zo goed.
Hij leest langzaam.
Sam leest veel sneller.
En Noortje leest nog sneller.
Toon pakt zijn boek.
Juf is boos, heet het.
Toon vindt het een **stom boek**.
Hij leest veel liever over **STERREN** en **PLANETEN**.

26

Daardoor lees ik langzaam,' zegt Toon.
'Ik moet veel oefenen met lezen.'
Eefje geeft hem de post.
'Hier, dan kun je oefenen.'
Toon maakt de post open.
'Het zijn kaarten voor uw **verjaardag**,' zegt hij.
'Wilt u ze niet zelf lezen?'
Eefje lacht.
'Ik ben bijna blind, jongen.
Ik kan alleen lezen met mijn leeslamp.'
Ze wijst naar een grote lamp naast de bank.
Het lijkt op een **vergrootglas voor reuzen**.
Toon leest de kaarten voor.
Gefeliciteerd, staat er op de eerste kaart.
Op de volgende kaart staat ook **gefeliciteerd**.
En op alle andere ook.
'Van wie zijn ze?' vraagt Eefje.
'Dit zijn de namen,' zegt Toon.
Hij leest ze voor.
Eefje luistert niet echt.
'Dat is verre familie,' zegt ze.
'Ik weet wel waarom ze kaarten sturen.'
'Waarom dan?'
'Ze hopen dat ze mijn geld krijgen later.'
Toon wil niet aan later denken.
Eerst wil hij samen met Eefje **honderd**
worden.
En zwemmen.

28

Hij pakt nog een stroopwafel.
Eefje lacht naar hem.
'Ik vind dat je erg goed kunt voorlezen,' zegt ze.
'Je hebt **een mooie stem**.'
'Echt?' vraagt Toon.
Eefje knikt.
Dat heeft nog nooit iemand tegen hem gezegd.

29

ZOLEUKISLEZEN.NL

Verwerkingsvragen

Toon heeft een leesprobleem. Om leesproblemen zoals dyslexie bespreekbaar te maken kan dit boek een goede ingang zijn. Praat over dyslexie met uw leerlingen. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Wie kan uitleggen wat dyslexie is?
- Als je dyslectisch bent, ben je dan minder slim dan andere kinderen? (nee)
- Zijn er boeken die jullie graag willen lezen, maar die nu nog te moeilijk zijn? Zo ja, welke? (voor de hele klas, ter inspiratie)
- Als je niet goed kan lezen, wat kun je dan het beste doen? (veel oefenen, kijk maar naar Toon, hij is goed aan het oefenen zodat hij later boeken over sterren en planeten kan lezen. Leg ook uit: soms is heel veel oefenen niet genoeg, dan kun je extra hulp krijgen)

Verwerkingsopdracht

Ieder kind heeft talenten. Toon heeft bijvoorbeeld een mooie stem. Heeft u leerlingen in de klas die niet goed zijn in lezen? Laat de andere leerlingen hardop benoemen waar deze leerlingen wel goed in zijn. Denk daarbij ook buiten de kaders van schoolvakken. Misschien kan iemand heel hard rennen. Of anderen troosten. Of koekjes bakken. Noteer de sterke kanten van deze leerlingen op het bord. U kunt deze opdracht natuurlijk ook breder trekken en dit met alle leerlingen doen.

Manon Sikkel heeft ook een talent: kinderboeken schrijven! Ze schreef het boek 'Samen honderd':

“Dit verhaal schreef zich als het ware vanzelf. Ik had het al in mijn hoofd en hoefde het alleen nog maar op te schrijven. Voordat ik ging schrijven, kreeg ik van de uitgeverij een lijstje met woorden door waar dyslectische kinderen moeite mee hebben. Piano is bijvoorbeeld een lastig woord, terwijl ze klarinet wel gemakkelijk kunnen lezen. Ik moest ook twee namen van landen bedenken die in het verhaal voorkomen. De meeste namen zijn echt te moeilijk. Bijvoorbeeld China is lastig vanwege de Ch en de klinker op het eind. Maar Japan kan dan weer wel en die naam komt dan ook voor in het boek.”

Lees het hele interview op
www.zoleukislezen.nl/samenhonderd

Zoeklichtboeken

In de loop van 30 jaar is de kinderboekenserie Zoeklicht uitgegroeid tot een bekend merk met vele tientallen titels. Het leesniveau van de boeken is laag, maar de verhalen zijn afgestemd op de belevingswereld van het kind. De serie bevat heel veel leesboeken, leuke leesdoeboeken en bijzondere informatieve boeken. Kijk op www.zoleukislezen.nl/zoeklicht

Deze kenmerken van Zoeklichtboeken vindt u terug in *Samen honderd*:

- Het taalgebruik is eenvoudig
- Er zijn korte, toegankelijke hoofdstukken
- De vormgeving is speels en aantrekkelijk
- De onderwerpen zijn afgestemd op de leeftijd van de lezer
- Er is een overzichtelijke indeling
- Kleurenillustraties ondersteunen het verhaal

Dyslexie bespreekbaar maken

De Godelindeschool uit Naarden heeft een andere manier ontwikkeld om het onderwerp dyslexie bespreekbaar te maken. Zij zetten zogenaamde 'dyslexievergaderingen' in. Kinderen met dyslexie uit de 3 hoogste basisschoolklassen nemen deel aan deze vergaderingen en wisselen tips uit, delen hun ervaringen en stellen vragen. Ter afsluiting hebben 2 groepjes kinderen films gemaakt over het terugkerende 'onbegrip' van anderen, om dyslexie bespreekbaar te maken. De Godelindeschool won met hun idee de Dyslexie Talentenprijs 2013, een tweejaarlijks initiatief van Nationaal Referentiecentrum Dyslexie (NRD) en Uitgeverij Zwijsen.

Heeft u ook een goed idee waardoor kinderen met dyslexie beter tot hun recht komen? Houd de site van het NRD (www.nrd.nu) in de gaten en ding mee naar de Dyslexie Talentenprijs 2015!